

Душан Сшојковић

КАФКИЈАДЕ*

ЛЕПЕТ

Инсекте на сунце! Изнад густе плавичасте шуме шумела су разапета крила аждајкиња вила. Татарски песак затрпавао ми је очи. Окренух се души својој и пропиштах онако како никада до тада нисам ни знао ни смео, на језику за који ни слутио нисам да постоји. Њиме су говорили само колибри и понеки пигмејски шакал. За узврат залише нас стреле полетеле из недара натмуреног неба. И тада дође Пинокио и пошто се дубоко наклони поче да одмотава свој нос из мумијски замотаних завоја. Из отворених гробова полако се дизаху сенке и уморни лептири. За њима похрлише загрљене душе.

СУМРАК

У катедрали су се по подовима котрљали непочишћени снови. Са зидова се сливала, а да се није скривала, притом нека устреперела слуз. Прилазили су нам покисли дечади. Настрешница је била пуна њихових телашаца. Рембо је запалио лулу пуну абисинијског песка. Верлен се клоновски склањао иза маскиране матроне. Венеција је поносно сушила свој веш и наше борове. И кајни и некајни летели су под скуте. Небеснице су нас чекале на отвореним рајским капијама. Немогући ратар погнуо је главу, пљунуо у шаке, отишао. Поново погнуо главу, пљунуо у шаке, отишао. Све је претило да отпочне из почетка. С неког блиског споредног неба.

ТРЕПЕТ

И зраци и мраци. Краци наших склупчаних душа треперили су на даљину, Срце нас је откуцало. Забраћени Пим стуштио се по плавичастом леду ка кући Ушера. Огледала је неко испокривао пауцима. Видео сам се испод стакла. Тамо где су балтусовске Алисе бацале лопту једна другој, не поштујући математичка правила господина Доџсона. Силвија – упорно је викала нека изгубљена мајка. Дете је није тражило преко разгласа,

Драга Фелице, ојейи ми није дозволила да засјим снаја мојих снова, који зраче у будно сјање још пре но шћо сам и засјао.

(Г)РАНИЦЕ

Цртач Кубин, иначе симпатичан чово, спојио је уметност са практичним деловањем, потрудивши се да избрише границу која је делила ова два континента. Нема више мусавих, и од стварности у неким слоновским кулама, затворених уметника. Нема ни “практичара” лишених снова и уметничке имагинације. Наиме, наречени Кубин препоручује *рејулин* као средство за чишћење. Регулин је истуцана алга која набубри у људским цревима толико да почне да их тресе. Добијени производ може да конкурише Дишановим мозгаријама.

МИСТЕРИЈА

Година је 1911. Данас, ове године, овог века, током овог живота као да нисам написао ни једног јединог ретка. Или се то само тешим.

Улицама промиче Пан. Они који га виде ужурбаног с разбијеном фрулом у руци помишљају да се безразложно гневи.

На углу сваке улице видим једно исто лице: Хамсуна који се безразложно церека.

Када ће већ једном доћи та глад – библијска – и заледити тај надсмеховни осмејак?

СУСПРЕТ

Разговарам с тројицом службеника запослених у мојој банци. Оном најмањем међу њима којег двојица других, испреплевши своје

руке с његовим, буквално носе, излети из уста мало пљувачке што сам увек сматрао лошим предзнаком. И тада се на моје и њихове очи збуде Ходисов “Смак света“:

*С љава шешири слећу љраћанима свима,
свуда љо ваздуху вика се нека вину.
Зидари љадају с кровова и љину,
а на обалама – љишу – расље љлима.*

*Олуја љу је, љо земљи бујице
дивљељ мора јуре, бедеми сљрадају.
Већина људи љаљи од кијавице,
а с мосљова возови љадају. ***

Само један зидар, онај који је промашио све возове и заборавио животни ред вожње, навлачи шапку на главу и одмагли у дан и ноћ.

СПИСАК

Отла је девојка која заборавља да слуша и саму себе. Ели је воз под који подлеће Верхарен. Вали је плин који односи Золу. Моја мајка мете по кући све самсе и понеког грегора. Мој отац ми пише писмо снажним замасима свог елегантног штапа. Дора није дијамант. Милена не одговара у јесен на писма ненаписана у пролеће. Фелице се утраја. А ја? ...ја сам као мој сољсљвени надљробни сљоменик на којег не слећу птице.

(С)ЛОВЦА

Некада сам био уметник у гладовању. Нико се није могао надметати са мном. Потом сам бубрео снагом радећи вежбе поред отвореног прозора, зими. Намерно сам заборављао свугде зимске капуте. Пуцао сам од здравља и неписања.

Помислио сам да слова могу спасти свет. Не знам шта су она помислила.

А сада? Иако је од тада прошло непуних пет дана све је изгубљено. *Снаља ми више није довољна ни за једну реченицу. Ех, кад би љосреди биле речи, кад би било довољно додаљи једну реч и онда се моћи окренуљи са мирном свеићу да си љу реч љољљуно исљунио собом.*

ДВОСТРУКО К.

1910. је година. К. није довољно убеђен (остаће такав све до конца свог живота) да је писац. Помало сумња у то да било ко, у довољној мери, и може постати писац. Не изузима ни самог Господа Бога чија се књига сваког дана све више хаба. Док дугим кораца корача Прагом удара и нехотице шпичем ципела откотрљана слова која се гужвају по ћошковима високих зграда. Момци носе пуне нарамке девојака, одишући снагом коју он неповратно нема.

За то време, у полумрачној соби, конзул у Прагу, Клодел седи на столици високог наслона и гледа како се упорно котрљају оде.

Можда неко од њих и крочи трагом оног другог, али то никада неће сазнати. Маркиза излази у пет. То траје вековима.

* Исписано курзивом преузето је из Кафкиних *Дневника*

** Ходисова песма је дата у преводу Ивана Ивањија